

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α': ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Πληροφορίες : Μ. Θεοφιλάκου

Τηλέφωνο.: 210-3332747

Email : m.theofilakou@minfin.gr

ΠΡΟΣ : Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Ιδίου Υπουργείου)

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην αναφορά της Βουλευτή κας. Ε. Βατσινά, υπ' αριθμ. 1023/18-12-2025.

Η ελληνική οικονομία παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια ισχυρούς ρυθμούς μεγέθυνσης και συστηματική βελτίωση των θεμελιωδών μακροοικονομικών της μεγεθών, παρά το περιβάλλον αυξημένης διεθνούς γεωοικονομικής αβεβαιότητας. Η βελτίωση δεικτών όπως η επενδυτική και εξαγωγική δραστηριότητα, η απασχόληση, ο μέσος μισθός και η ιδιωτική κατανάλωση είναι σταθερή τόσο στην περίοδο 2021–2024 όσο και στα έτη πρόβλεψης, με ταυτόχρονη σταδιακή σύγκλιση προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, όπως καταγράφεται στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, όσον αφορά το πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ και τη συμμετοχή επενδύσεων στο πραγματικό ΑΕΠ. Η εξέλιξη αυτή σηματοδοτεί τη διαμορφούμενη *δυναμική* εικόνα άμβλυνσης των μακροχρόνιων διαρθρωτικών ανισορροπιών της ελληνικής οικονομίας, που έχει μεγαλύτερη τεχνική αξία έναντι των στατικών καταγραφών.

Στο πλαίσιο αυτό, η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων, και ιδίως του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), δεν συνιστά ένδειξη διαρθρωτικής εξάρτησης, αλλά εργαλείο επιτάχυνσης μεταρρυθμίσεων και ενίσχυσης του δυνητικού προϊόντος της οικονομίας. Σύμφωνα με τη Φθινοπωρινή Έκθεση 2025 του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, οι εκταμιεύσεις του ΤΑΑ στηρίζουν τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου και συμβάλλουν ουσιαστικά στην πραγματική ανάπτυξη. Ωστόσο, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η μακροοικονομική τους σημασία έγκειται όχι μόνο στο ύψος των ροών, αλλά κυρίως στη σύνθεσή τους, καθώς κατευθύνονται σε επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας που ενισχύουν την παραγωγικότητα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πράσινη μετάβαση και το ανθρώπινο κεφάλαιο.

Όπως έχει επισημάνει η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), η πλήρης και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ, σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων του προγράμματος στην παραγωγική βάση της οικονομίας, είναι δυνατόν να δημιουργήσει μόνιμες θετικές επιδράσεις στο επίπεδο του ΑΕΠ και στη διεθνή ανταγωνιστικότητα. Σύμφωνα με σχετική μελέτη της ΤτΕ¹, οι μεταρρυθμίσεις του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που αφορούν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων, τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό και την ενίσχυση της συνολικής παραγωγικότητας οδηγούν σε μετάβαση σε νέο σημείο μακροχρόνιας ισορροπίας. Υπό αυτό το πρίσμα, μετά το πέρας του προγράμματος, η οικονομία δεν επιστρέφει στην αρχική της κατάσταση, αλλά διατηρείται σε επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ μακροχρόνια αυξημένο μεταξύ 6% και 9,9%, με ευρύτερες θετικές επιδράσεις σε βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές.

Αναφορικά με το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η προβλεπόμενη διεύρυνση του ελλείμματος το 2026, σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, είναι οριακή (0,1% του ΑΕΠ) και συνδέεται κυρίως με την ένταση των επενδύσεων και τις αυξημένες εισαγωγές κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, φαινόμενο τυπικό οικονομιών σε φάση αναπτυξιακής επιτάχυνσης.

¹ <https://www.bankofgreece.gr/Publications/5320211201.pdf?>

Από το 2027 και μετά προβλέπεται σταδιακή βελτίωση του ισοζυγίου, σωρευτικά κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έως το τέλος της μεσοπρόθεσμης περιόδου.

Ως προς την παραγωγικότητα, η κυβερνητική οικονομική πολιτική εστιάζει σήμερα στην ενίσχυση της μέσω βελτίωσης του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων, ψηφιοποίησης και αναβάθμισης της λειτουργίας του Δημοσίου, αύξησης της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και ενίσχυσης της έρευνας και της καινοτομίας. Η προσέγγιση αυτή απαντά στις υστερήσεις που επισημαίνει το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο και συνδέει τη μεσοπρόθεσμη άνοδο των πραγματικών μισθών με διατηρήσιμες δυνατότητες της οικονομίας.

Μετά την ολοκλήρωση του ΤΑΑ, η αναπτυξιακή πορεία της χώρας στηρίζεται σε συνδυασμό συμπληρωματικών χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως τα Πολυετή Δημοσιονομικά Πλαίσια 2021–2027 και 2028–2034, καθώς και το πακέτο πόρων ύψους περίπου 8 δισ. ευρώ για την περίοδο 2026–2032 (Ταμείο Κοινωνικού Κλίματος, Ταμείο Εκσυγχρονισμού, Ταμείο Απανθρακοποίησης Νησιών). Κεντρικής σημασίας είναι το ισχυρό και διευρυμένο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το 2026 να ανέρχεται σε 16,7 δισ. ευρώ, ποσό τριπλάσιο σε σύγκριση με το 2019, ενώ το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026–2030 συνιστά το μεγαλύτερο που έχει υλοποιηθεί ποτέ στη χώρα, με συνολικό προϋπολογισμό 22,4 δισ. ευρώ. Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων σε κρίσιμες στρατηγικές προτεραιότητες, όπως οι υποδομές και οι μεταφορές, η στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων, η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, η τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι σε μελλοντικές κρίσεις.

Παράλληλα, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας έχει βελτιώσει ουσιαστικά τους όρους χρηματοδότησης, μειώνοντας το κόστος κεφαλαίου και διευκολύνοντας την πρόσβαση του Δημοσίου και των επιχειρήσεων στις αγορές. Επιπλέον, η προτεινόμενη εξαγορά της Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. από τον όμιλο Euronexτ αναμένεται να ενισχύσει τη διεθνή διασύνδεση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, διευρύνοντας την επενδυτική βάση και τις δυνατότητες χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω των αγορών. Ταυτόχρονα, τα δάνεια του ΤΑΑ συνεχίζουν να επιδρούν στην οικονομία και μετά το 2026, μέσω της σταδιακής υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων και των μεσοπρόθεσμων πολλαπλασιαστικών τους επιδράσεων.

Πέραν των ανωτέρω, η πρόσφατη συμφωνία για την έρευνα και ενδεχόμενη εξόρυξη υδρογονανθράκων εντάσσεται σε μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό ενίσχυσης της ενεργειακής ασφάλειας και διαφοροποίησης των πηγών ενέργειας. Η εξέλιξη αυτή δύναται να προσελκύσει άμεσες ξένες επενδύσεις υψηλής έντασης κεφαλαίου, να ενισχύσει την εγχώρια επενδυτική δραστηριότητα και να συμβάλει στη βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μέσω μείωσης των ενεργειακών εισαγωγών, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς την πράσινη μετάβαση στο πλαίσιο μιας ρεαλιστικής ενεργειακής στρατηγικής.

Τέλος, η ενίσχυση της συμμετοχής της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας σε διεθνή εξοπλιστικά προγράμματα και κοινοπρακτικά σχήματα, μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής, στη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης και στη βελτίωση του βαθμού κάλυψης των αμυντικών αναγκών της χώρας από εγχώρια παραγωγή.

Συνολικά, η ελληνική οικονομία δεν βρίσκεται σε τροχιά εξάρτησης από έκτακτες ευρωπαϊκές ροές, αλλά σε φάση διαρθρωτικής ενίσχυσης της αναπτυξιακής της βάσης. Ο συνδυασμός ευρωπαϊκών πόρων, μεταρρυθμίσεων, βελτιωμένης πρόσβασης στις αγορές και στοχευμένων επενδύσεων σε τομείς στρατηγικής σημασίας διασφαλίζει τη μετάβαση σε ένα υπόδειγμα βιώσιμης και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Δ/σης

Α. Κατσιμήχας

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής
- Διεύθυνση Μακροοικονομικής Πολιτικής & Προβλέψεων